

Puntdevista 87. Les sèries de televisió, solament elements d'oci? (1/5/2021)

Un dels consums més generalitzats durant el temps de reclusió que ha comportat la pandèmia ha estat el visionat de sèries televisades, facilitat per la proliferació de plataformes i emissores que les ofereixen. I no és difícil advertir com hi ha tòpics que es repeteixen en un gran nombre d'elles, més si es tracten de sèries policiaques, que et permeten avançar situacions i desenllaços mentre les veus. Una relació, no exhaustiva d'aquests tòpics podria ser la següent:

- 1) El o la policia protagonista tenen una certa addició a la beguda, o a les grogues. i un cert desequilibri psicològic, que els fa necessitar tractament psiquiàtric.
- 2) El o la protagonista policies estan separats o divorciats, amb fills petits o adolescents, als qui no veuen ni atenen com caldria.
- 3) Els adolescents en qüestió donen constants lliçons de com han d'actuar llurs pares i, naturalment, es senten incompresos, la qual cosa els fa entrar en situacions de risc i conflicte.
- 4) Sempre hi ha personatges principals, si no els protagonistes, que són homosexuals, siguin del gènere masculí o femení.
- 5) Aquests personatges han tingut una infantesa misteriosa, fins que es manifesta que varen patir greus traumes: violacions, agressions, marginació...
- 6) Les relacions sexuals es produeixen amb facilitat entre els personatges principals, i després aquestes relacions els compliquen la vida.
- 7) Els caps dels protagonistes policies sempre posen dificultats a les propostes d'aquells, i es mostren clarament poc intel·ligents i egoistes, quan no corruptes.
- 8) Quan conflueixen més d'un cos policial per resoldre un mateix cas, és sempre per competir i no per col·laborar
- 9) Els personatges que surten pertanyent a les agències d'espionatge, especialment si és la CIA, són sempre maquiavèlics i justifiquen la merescuda mala fama de l'organització.
- 10) Les presons són un lloc molt perillós, especialment les dutxes.
- 11) La narrativa dels episodis va constantment del present al passat, amb reiteració de les situacions passades més traumàtiques.
- 12) Els companys pròxims als protagonistes tenen moltes possibilitats de no arribar vius al final de la sèrie.
- 13) I més

Han estat molts els estudis que s'han fet sobre la influència de la televisió quan era el mitjà més addictiu, en substitució del cinema. Les sèries, de fet, són cinema per televisió, de manera que uneixen ambdues formes d'influència. I la veritat és que sabem poc de la seva influència més específica, entre altres motius perquè no sempre es veuen en pantalla de televisió. Però algunes consideracions també caldria fer des de la perspectiva educativa.

Una sèrie de televisió que hagi estat vista per una àmplia majoria dels estudiants, per exemple, hauria de donar lloc a poder comentar-la a les aules, per analitzar

els valors que en ella es defensen o apareixen, com la violència, el concepte d'amor, l'amistat, la justícia, l'egoisme, l'orientació sexual, etc. tots ells susceptibles de ser analitzats des de la perspectiva de les Ciències Socials, la Filosofia, l'Economia, ... i no cal dir des de la perspectiva estricta de matèries com Cultura i valors. Uns episodis d'algunes sèries poden oferir tantes possibilitats al respecte com una novel·la o un article. Es tracta també d'analitzar si el que es mostra en les sèries és la "realitat" o pretenen construir una determinada realitat; perquè les realitats, com les normalitats, no venen donades sinó que les construïm amb l'acció social.

El mateix es pot fer en el marc de la família que, recordem-ho, és el principal context on es forja l'educació en valors. Precisament perquè el visionat ara està personalitzat en aparells que resten en mans de cadascú, es fa més necessari trobar ocasions per debatre respecte els missatges que els educands menors, i tots nosaltres, és clar, reben.

L'educació és una tasca que en cada moment històric es nodreix i concreta amb els estímuls socials rebuts. I ara aquests estímuls tenen la forma de xarxes socials i de productes audiovisuals, a més de les relacions interpersonals directes. Tot això ho fa més complicat, certament, però no menys necessària la intervenció educativa permanent.

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)